

ФРАНЦІЯ

Посольство Франції в Україні
Французький культурний центр

photo Etienne COMBAROT

Бернар-Марі Кольтес
(1948 – 1989)

ТАКИЙ ДИВНИЙ КОЛЬТЕС

Бернар-Марі Кольтес (1948-1989) – один з найпопулярніших сучасних французьких авторів: його твори перекладені тридцятьма мовами світу.

Народився він у м. Мец (Франція, Ельзас/Лотарингія). Перші, не зовсім вдачі спроби в драматургії робить ще в юнацькі роки. У театр по-справжньому Б.-М. Кольтес прийшов уже в двадцятидворічному віці. “Медея” (1970) у постановці Жоржа Лавеллі вразила душу юнака. Відтоді він не припиняє писати драматургічні твори.

У 1977 р. з’являється його монолог “Ніч перед лісами”, поставлений на Авіньйонському фестивалі. Наступні п’єси побачили світло рампи завдяки тісній співпраці драматурга з режисером Патрісом Шеро у театрі “Мигдалевих дерев” (Theatre des Amandiers) у м. Нантер, поблизу Парижа.

Шість п’єс вийшли друком між 1981 та 1988 рр. (“Боротьба негра з собакою”, “Західна пристань”, “У самотності бавовняних полів”, “Повернення в пустелю”...). І щоразу – “стрибок убік”, начебто письменник обертався спиною до свого минулого, щоб зробити щось інше або й зовсім нове.

У “Боротьбі негра з собакою” інтрига зведена до мінімуму: на розкопках вбито чорношкірого робітника, його брат приходить, щоб забрати тіло. Коли розпочинається п’єса, подія вже відбулася. Все завмирає в очікуванні простої та за інших обставин цілком природної дії. Але власне тут здійснення її виявляється неможливим – ніхто не віддає мертвого тіла братові. У цій ситуації персонажі

володіють чимсь більшим ніж звичайна зброя. Це слово, дія. Слово активне; воно приховує страх та найпотаємніші думки. Чи можливо зіграти цей дивний театр, де слова передують думці?

... У м. Мец наприкінці жовтня 1999 р., в дні пам’яті видатного драматурга, посвячено Сад Бернар-Марі Кольтеса поблизу колишнього коледжу Сен-Клеман, де навчався колись у юності Бернар.

15-22 березня 2002 р. за ініціативи Французького культурного центру відбувся Тиждень Франкомовності у Львові. У програмі Тижня з лекцією про творчість Б.-М. Кольтеса виступив режисер Дмитро Лазорко (Київ). Рік тому львів’яни мали нагоду побачити у його постановці виставу “Ночі” за п’єсою Кольтеса. У цьогорічній лекції режисер поділився своїми думками про непересічність особистості драматурга. Оповідь супроводжували аудіо-записи сцен з французьких постановок за творами Кольтеса. Для слухачів справжнім відкриттям став голос славетної Марії Казарес. Саме її Медея надихнула колись Бернар-Марі на творчість.

Драматургія Б.-М.Кольтеса приходить в Україну. У Львівському духовному театрі “Воскресіння” планують постановку вистави “Західна пристань” за п’єсою цього драматурга.

Сторінку підготувала й переклала Ірина Іванчук.

Koltès